

ກລົມ

ສໍານັກງານຄະດີກວດການກໍາຕັນຫລັກທິພຍະແລະ ຕາດຫລັກທິພຍະ

30 ກຣາມ 2546

ເຮັດ ຜູ້ອໍານວຍ

ບຣີຍັກຫລັກທິພຍະທຸກບຣີຍັກ

ທີ ၂.၁ 15 /2546 ເຊື່ອ ການຂັ້ນຂໍອມຄວາມເຂົ້າໃຈເກື່ອງກັບການໄຫ້ກູ້ຢືນເງິນເພື່ອຫຼື້ອໍາຫລັກທິພຍະ

ດ້ວຍໃນປີ່ຜ່ານນາສໍານັກງານໄດ້ແກ້ໄປປະກາດເກື່ອງກັບການໄຫ້ກູ້ຢືນເງິນເພື່ອຫຼື້ອໍາຫລັກທິພຍະ (credit balance) ໃນຫລາຍປະເທິນ ແລະບຣີຍັກຫລັກທິພຍະໄດ້ສອນຄາມເກື່ອງກັບແນວທາງປົງປັດໃນເຮືອງດັ່ງກ່າວໆ
ອ່າງຕ່ອນເນື່ອງ ດັ່ງນີ້ເພື່ອໃຫ້ບຣີຍັກຫລັກທິພຍະມີຄວາມເຂົ້າໃຈດຶງເຈຕານມົວໝອງຂໍອການຝ່າຍແລະດື່ອປົງປັດ
ຕາມປະກາດດັ່ງກ່າວໆໄດ້ອ່າງຖຸກຕ້ອງ ສໍານັກງານຂອ້າຍ້ອມຄວາມເຂົ້າໃຈ ດັ່ງນີ້

1. ການຄອນເງິນຈາກບໍລິສັດ

1.1 ການຄົ້ນຫາຫລັກທິພຍະມາວາງເປັນປະກັນເພີ່ມເຕີມ

ຕາມທີ່ມີບຣີຍັກຫລັກທິພຍະຫລາຍແໜ່ງສອນຄາມວ່າ ແກ້ໄຂຫລັກທິພຍະມາວາງໄວ້
ໃນບໍລິສັດ ບຣີຍັກຫລັກທິພຍະສາມາດໄຫ້ລູກຄ້າຄອນເງິນໄດ້ເກົ່າກັນຈຳນວນ excess equity ທີ່ມີອູ້ໄດ້ຫຼືໄຟໄໝ
ແລະຫາກລູກຄ້າໄດ້ໃຊ້ excess equity ນາງສ່ວນໃນການຊື່ອຫຸ້ນແລ້ວ ບຣີຍັກຫລັກທິພຍະສາມາດໄຫ້ລູກຄ້າຄອນເງິນ
ເກົ່າກັນ excess equity ທີ່ເໜືອອູ້ໄດ້ຫຼືໄຟໄໝໄໝ

ສໍານັກງານຂອງເຮັດວ່າ ເຄີມປະກາດກໍາຫາວ່າຫາກລູກຄ້າປະສົງຈະຫຼື້ອໍາຫລັກທິພຍະ
ໃນບໍລິສັດ ລູກຄ້າຕ້ອງນໍາຫລັກທິພຍະສິນນາວາງເປັນມາຮັບເປັນຕົ້ນ ໂດຍຫລັກທິພຍະສິນທີ່ອຸ່ນຍຸດໃຫ້ນໍານາວາງເປັນ
ມາຮັບເປັນຕົ້ນໄດ້ຈຳກັດເພະເຈີນສົດເທົ່ານັ້ນ ທັງນີ້ ລູກຄ້າສາມາດຄອນເງິນອອກຈາກບໍລິສັດໄດ້ເກົ່າກັນ
excess equity ຊື່ໃນການຟີ້ລູກຄ້າໄນ້ໄດ້ນໍາຫລັກປະກັນນາວາງເພີ່ມເຕີມອັນເນື່ອງນາງການ call margin
excess equity ກີ່ຈະເກີມຈາກເຈີນສົດຂອງລູກຄ້າ (cash balance) ແລະມູລຄ່າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຫລັກທິພຍະທີ່ໄດ້ຫຼື້
ມາຈາກການກູ້ຢືນເງິນໃນບໍລິສັດທີ່ເທົ່ານັ້ນ ຕ້ອນນາໃນປີ 2545 ສໍານັກງານໄດ້ແກ້ໄປປະກາດໂຄຍຂໍາຍໄຫ້ລູກຄ້າ
ສາມາດນໍາຫລັກທິພຍະຈົດທະເບີນນາວາງເປັນມາຮັບເປັນຕົ້ນໄດ້ ຊື່ເປັນພລິໄຫ້ excess equity ທີ່ກໍານວລີໄດ້
ມາຈາກຫລັກທິພຍະຈົດທະເບີນດັ່ງກ່າວໆດ້ວຍ ອ່າງໄຣກີ້ ສໍານັກງານຍັງຄອງຫລັກກາຮອງການຄອນເງິນຈາກ
ບໍລິສັດ ວ່າ ບຣີຍັກຫລັກທິພຍະສາມາດໄຫ້ລູກຄ້າຄອນເງິນໄດ້ເກົ່າກັນ excess equity ທີ່ເປັນພລິຈາກ
cash balance ຂອງລູກຄ້າທີ່ມີອູ້ ແລະມູລຄ່າທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຫລັກທິພຍະທີ່ໄດ້ຫຼື້ມາຈາກການກູ້ຢືນເງິນໃນບໍລິສັດ
ເທົ່ານັ້ນ ໂດຍໄຫ້ບັນທຶກສ່ວນທີ່ເກີນຍອດ cash balance ເປັນການໄຫ້ກູ້ຢືນເງິນເພື່ອຫຼື້ອໍາຫລັກທິພຍະເພີ່ມຂຶ້ນ ທັງນີ້
ທາງບຣີຍັກຫລັກທິພຍະໄຫ້ລູກຄ້າຄອນເງິນເທົ່າກັນ excess equity ຊື່ເປັນພລິຈາກການນໍາຫລັກທິພຍະຈົດທະເບີນ

มาระงเป็นครั้งแรกหรือวางแผนเพิ่มเติม การดำเนินการดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นการประกอบธุรกิจการให้กู้ยืมเงิน โดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน ซึ่งปัจจุบันบริษัทหลักทรัพย์ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในลักษณะดังกล่าวได้

1.2 การโอนหลักทรัพย์จากบัญชีเงินส่วนขายในบัญชีมาร์จิน

บริษัทหลักทรัพย์ต้องไม่ยืนยันให้ลูกค้าโอนหุ้นจากบัญชีเงินส่วนขายในบัญชีมาร์จินเพื่อวัตถุประสงค์ในการขายและถอนเงินออกไปทันที

2. การถอนหุ้นจากบัญชีมาร์จิน

ในกรณีที่ลูกค้าประสงค์จะถอนหุ้นที่นำมาไว้เพื่อเป็นหลักประกัน ให้ลูกค้าถอนหุ้นได้แต่ต้องไม่ทำให้ excess equity ติดลบ

3. การซื้อใบสำคัญแสดงสิทธิในบัญชีมาร์จิน

ตามประกาศว่าด้วยการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ไม่ได้รับอนุญาตให้กู้ยืมเงินแก่ลูกค้าเพื่อซื้อหลักทรัพย์ประเภทใบสำคัญแสดงสิทธิ เนื่องจากใบสำคัญแสดงสิทธิ เป็นหลักทรัพย์ที่มี leverage ดังนั้น หากลูกค้าจะซื้อหลักทรัพย์ประเภทใบสำคัญแสดงสิทธิในบัญชีมาร์จิน ลูกค้าสามารถซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าวจากเงินสดคงเหลือในบัญชีมาร์จินเท่านั้น และบริษัทหลักทรัพย์ต้องกำหนดอัตรา marrow ร้อยละ 100 และไม่สามารถนำมูลค่าของใบสำคัญแสดงสิทธิตั้งกล่าวมาคำนวณ จำนวนซื้อและจำนวนขายขอร์ต

4. การแจ้งปีคสมุคทะเบียน¹

กรณีบริษัทจดทะเบียนให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นเดิม เป็นต้น และลูกค้ามีหลักทรัพย์ของบริษัทดังกล่าวเป็นหลักประกันในบัญชีมาร์จิน บริษัทหลักทรัพย์จะปิดโอนสิทธิประโยชน์ดังกล่าวในนามของบริษัทหลักทรัพย์ ได้ต่อเมื่อได้รับคำสั่งหรือความยินยอมของลูกค้าเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ บริษัทหลักทรัพย์ยังคงมีหน้าที่ต้องแยกและจัดทำบัญชีหลักทรัพย์ดังกล่าวออกจากบัญชีทรัพย์สินของบริษัท และให้นำมูลค่าของหลักทรัพย์นั้นมาคำนวณเป็นหลักประกันให้แก่ลูกค้า ส่วนในกรณีการรับเงินปันผล ให้บริษัทหลักทรัพย์นำเงินปันผลดังกล่าวมาลดหนี้เงินกู้ยืมของลูกค้าในบัญชีมาร์จินหรือจ่ายคืนลูกค้าตามแต่กログกัน

5. การจดจำนำหลักประกัน

กรณีลูกค้านำทรัพย์สินมาวางเป็นประกันการชำระหนี้ในบัญชีมาร์จินเพิ่มเติม ไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือไม่ก็ตาม บริษัทหลักทรัพย์จะต้องดำเนินการจดจำนำทรัพย์สินดังกล่าวตามวิธีการที่กฎหมายกำหนด เช่น กรณีลูกค้านำทั่วเงินมาวาง บริษัทหลักทรัพย์ต้องปฏิบัติตามหลักการจำนำทั่วไปในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์(ป.พ.พ.) ตามมาตรา 750 มาตรา 751 และ

¹ กฎยกเลิก โดย หนังสือที่ กคด.ธ.(ว) 54/2549 เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจกรณีการแจ้งรายชื่อเข้าของหลักทรัพย์ กรณีที่มีการปีคสมุคทะเบียนผู้ถือหุ้น ลงวันที่ 17/11/49

มาตรา 752 โดยทำการสั่งมอบตราสารดังกล่าวและจดข้อความแสดงการดำเนินตราสารนั้น และมีการบอกกล่าวการดำเนินเป็นหนังสือแจ้งการดำเนินแก่ลูกหนี้แห่งตราสาร ส่วนกรณีลูกค้าดำเนินพันธบัตรรัฐบาล น่าวาง ให้บริษัทหลักทรัพย์ปฏิบัติตามวิธีการจัดทำตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กล่าวคือ ผู้จำหน่ายและผู้รับจำหน่ายต้องดำเนินพันธบัตรไปจดจำนำที่ ธปท. และแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของลูกค้า และผู้รับมอบอำนาจ (ถ้ามี) พร้อมลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง โดย ธปท. จะบันทึกการจดจำนำด้านหลังพันธบัตร อย่างไรก็ได้ ผู้จำหน่ายและผู้รับจำหน่ายสามารถทำหนังสือมอบอำนาจให้บุคคลอื่น กระทำการแทนได้ ทั้งนี้ บริษัทหลักทรัพย์สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ธปท. ส่วนพันธบัตรและตราสารนี้ โทรศัพท์ 0-2283-5492 หรือ 0-2283-5478

6. การให้หักภาษีคิดยกเบี้ย

บริษัทหลักทรัพย์สามารถจัดทำความตกลงกับลูกค้าเกี่ยวกับอัตราคิดยกเบี้ยที่ บริษัทหลักทรัพย์จะให้แก่ลูกค้าสำหรับยอดเงินคงเหลือ และอัตราคิดยกเบี้ยที่จะคิดจากลูกค้าสำหรับเงินให้กู้ยืมในบัญชีมาร์จินได้ อย่างไรก็ได้ อัตราคิดยกเบี้ยที่บริษัทหลักทรัพย์จะจ่ายให้แก่ลูกค้าต้องไม่เกินกว่าผลตอบแทนที่บริษัทหลักทรัพย์ได้รับจากการลงทุน ส่วนกรณีการคิดดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม อัตราคิดยกเบี้ยดังกล่าวไม่ควรต่างจากที่ให้ตลาดหลักทรัพย์พิจารณาได้ว่าเป็นการ rebate ค่าคอมมิชชัน

7. การให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหุ้นเพื่อนทุน

เพื่อไม่ให้ลูกค้าในบัญชีมาร์จินที่มีหุ้นของบริษัทจดทะเบียนซึ่งเพื่อนทุนได้รับผลกระทบจากการที่บริษัทจดทะเบียนประกาศเพิ่มทุน ให้บริษัทหลักทรัพย์ดำเนินการ ดังนี้

7.1 กรณีการเสนอขายหุ้นให้กับผู้ถือหุ้นเดิม (right) กรรมการและพนักงาน (ESOP) หรือผู้ลงทุนเฉพาะเจาะจง (private placement)

ให้บริษัทหลักทรัพย์คำนวณมูลค่าหักประกัน ดังนี้

(ก) ช่วงวันที่ผู้ได้รับจัดสรรหุ้นเพื่อนทุนทราบແน้นอนดึงจำนวนที่ได้รับจัดสรร และราคาของซื้อหุ้นเพื่อนทุน จนถึงวันที่ก่อนชำระเงินค่าซื้อหุ้น หรือวันที่ลูกค้าปฏิเสธสิทธิในการซื้อหรือวันพันธุ์กำหนดชำระเงินค่าซื้อหุ้น

บริษัทหลักทรัพย์สามารถนำมูลค่าสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพื่อนทุนรวมคำนวณเป็นมูลค่าหักประกันได้ เมื่อบริษัทหลักทรัพย์และลูกค้าสามารถระบุถึงจำนวนที่ลูกค้าได้รับการจัดสรรและราคาของซื้อหุ้นที่ແน้นอน โดยหากเป็นการเสนอขายให้กับผู้ถือหุ้นเดิม (right) อาจใช้วัน XR หรือกรณีเสนอขายให้กับกรรมการและพนักงาน (ESOP) และผู้ลงทุนเฉพาะเจาะจง (private placement) อาจใช้วันที่ได้รับมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้ หากในมติดังกล่าวได้มีการระบุถึงจำนวน ราคานำเสนอขาย และวิธีการจัดสรรไว้ด้วยแล้ว เป็นต้น โดยมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

มูลค่าหลักประกัน = มูลค่าของหุ้นเดิม + มูลค่าของสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน

มูลค่าของหุ้นเดิม = ราคาตลาดของหุ้น x จำนวนหุ้นเดิม

มูลค่าของสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน = (ราคาตลาดของหุ้นหักด้วยราคารองซื้อหุ้นเพิ่มทุน) x จำนวนหุ้นที่ได้รับสิทธิ

(ข) ช่วงวันที่จ่ายเงินจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน จนถึงวันก่อนเข้าซื้อขาย

เมื่อลูกค้าจ่ายเงินค่าจองซื้อหุ้นแล้ว และบริษัทหลักทรัพย์ได้ดำเนินการให้บันทึกการซื้อขายตามที่ตกลงไว้ เมื่อลูกค้าได้รับหุ้นของซื้อแล้วจะต้องนำหุ้นนั้นมาจำนำเป็นหลักประกันกับบริษัทหลักทรัพย์ทันที ให้บันทึกมูลค่าหลักประกัน ดังนี้

มูลค่าหลักประกัน = ราคาตลาดของหุ้น x (จำนวนหุ้นเดิม + จำนวนหุ้นที่ใช้สิทธิ)

ทั้งนี้ มาตรการข้างต้นที่จะทำให้มั่นใจว่าลูกค้าจะนำหุ้นดังกล่าวมาจดจำนำกับบริษัทหลักทรัพย์ วิธีการหนึ่งได้แก่ (1) ให้ลูกค้าระบุในใบจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้นำหุ้นเข้าบัญชีฝากหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์เพื่อลูกค้า หรือให้ลูกค้ามีหนังสือแจ้งบริษัทหลักทรัพย์หรือนายทะเบียนสั่งการให้มีการโอนหุ้นเพิ่มทุนนั้นเข้าบัญชีฝากหลักทรัพย์ของบริษัทหลักทรัพย์เพื่อลูกค้า และ (2) ให้ลูกค้ามีหนังสือมอบอำนาจให้บริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้ดำเนินการนำหุ้นเพิ่มทุน เพื่อเป็นประกันตามสัญญาภัยเข้มเงินเพื่อซื้อหุ้นให้กับบริษัทหลักทรัพย์

7.2 กรณีบริษัทเพิ่มทุนขายให้กับผู้ลงทุนทั่วไป (PO) หรือกรณีลูกค้าที่มีหุ้นของบริษัทจดทะเบียนซึ่งเพิ่มทุนแต่ไม่ได้รับสิทธิตามโครงการเพิ่มทุนนั้น

บริษัทหลักทรัพย์ไม่สามารถนำมูลค่าของสิทธิรวมคำนวณเป็นมูลค่าหลักประกัน หากยังไม่มีความแน่นอนว่าลูกค้าจะได้รับสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนหรือไม่ แต่ให้นำมูลค่าของหุ้นเพิ่มทุนรวมในการคำนวณมูลค่าหลักประกัน ได้เมื่อลูกค้าได้รับการจัดสรรหุ้นเพิ่มทุน และจ่ายเงินจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนดังกล่าวแล้ว รวมทั้งบริษัทหลักทรัพย์ได้ดำเนินการให้มีมาตรการซื้อขายตามที่ตกลงไว้ เมื่อลูกค้าได้รับหุ้นของซื้อแล้ว จะต้องนำหุ้นนั้นมาจำนำเป็นหลักประกันกับบริษัทหลักทรัพย์ทันที โดยให้บันทึกมูลค่าของหลักประกัน ดังนี้

มูลค่าหลักประกัน = ราคาตลาดของหุ้น x (จำนวนหุ้นเดิม + จำนวนหุ้นที่จองซื้อ)

7.3 การคำนวณอำนาจซื้อขายของลูกค้า

แม้ว่าบริษัทหลักทรัพย์จะสามารถนำสิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนไปคำนวณเป็นมูลค่าหลักประกัน เพื่อประโยชน์ของ maintenance margin (MM) ได้ แต่บริษัทหลักทรัพย์จะนับรวมสิทธิดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการคำนวณอำนาจซื้อขายของลูกค้าไม่ได้ ดังนั้น ในการคำนวณอำนาจซื้อขายของลูกค้า ให้บริษัทหลักทรัพย์กำหนดอัตรา率 jin ของสิทธิดังกล่าวในอัตรา率อย่างต่ำ 100 แต่เมื่อลูกค้าได้ชำระเงินค่าจองซื้อหุ้นเพิ่มทุนแล้ว และบริษัทหลักทรัพย์ได้ดำเนินการให้มีมาตรการที่เพียงพอที่จะทำให้มั่นใจได้ว่า เมื่อลูกค้าได้รับหุ้นของซื้อแล้วจะต้องนำหุ้นนั้นมาจดทะเบียนจำนำ เป็นหลักประกันกับบริษัทหลักทรัพย์จนถึงวันก่อนที่บริษัทที่ออกหุ้นทำการออกหุ้นเพิ่มทุนนั้น

ให้บริษัทหลักทรัพย์ดำเนินด้วยความรีบด่วนของหุ้นสัมภាត่าว่าได้เท่ากับข้อตกลงไว้ก่อนแล้ว ทั้งนี้
วันที่บริษัทที่ออกหุ้นทำการซื้อหุ้นเพิ่มทุน หมายความว่า วันที่บริษัท ศูนย์รับฝากฯ ในฐานะนายทะเบียน
หลักทรัพย์ได้นำหุ้นของผู้ถือหุ้น (ที่เป็นลูกค้าผู้ถือหุ้นเงิน) ฝากเข้าบัญชีของบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิก
ซึ่งเรียนมาเพื่อ procurement และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประกิด บุณยรุจิ)

ผู้อำนวยการฝ่ายกำกับธุรกิจนาขหน้าและค้าหลักทรัพย์

เลขานุการ

ฝ่ายกำกับธุรกิจนาขหน้าและค้าหลักทรัพย์

โทร. 0-2252-3223 ต่อ 1254